

ACK, HÖREN MINA VÄNNER

Av Bernt Rutström, Bodträskfors

Vid tömningen av Astrid Sandbergs hus, "Bolstagården" i Harads, hittades ett urklipp ur NSD. Av detta framgår att det rör sig om en sång som någon okänd författat i ett prekärt läge. Urklippet är odaterat och dessutom är sången troligen av betydligt äldre datum. Melodin är också okänd.

Thorbjörn Enberg har överlämnat klippet till Glimt-redaktionen för att fler ska få ta del därav. Kanske någon av läsarna vet något som kan kasta nytt ljus över detta tragiska öde?

Ta i så fall kontakt med redaktionen eller någon i Edefors Hembygdsförening.

NORRLÄNDSKA SOCIALDEMOKRATEN

Ack, hören mina vänner,

som i Edefors jag har...

Vid rivningen av en gammal stuga i en av byarna i Bodens omgivning fann man för en tid sedan på vinden en versifierad berättelse om en ung flickas sorgliga öde i mitten på 1800-talet. Enligt vad vi utrönt hade hon på Kyrkläppen i Boden framfört ett barn och sedermera tagit det av daga och gömt det i en stengårdsgård. Något år senare deltog hon i en begravning i kyrkan och kom då att med begravningsföljet ta vägen förbi den plats där hon gömt barnet. Hon föll nu ihop och biktade sin skuld samt infördes till cellfängelset i Luleå och det är där hon sitter när hon författar sin sång. Med någon modernisering av texten lyder den:

*Ack hören mina vänner, som i Edefors jag har
Mitt brott Ni alla känner, och ryseligt det var.
I Luleå jag sitter på fängelset och trår
Men vad gör all min ängslan, min frihet jag ej får.
Jag sitter inom lås och bom och roar mig med gråt*

Forts. å nästa sida

Kanske med hjul och stegel min hädanförd jag får.
 Min dom ännu ej fallit, min vän har mig förglömt.
 Han rövade mitt hjärta, min ära och min frid.
 Men en gång skall han drabbas av känslan av sin skuld
 Jag skriver icke ut hans namn, ty hämnden är ej min
 Och frågar Ni varför jag ej honom vill ge an,
 så är det därför att han nu visst trives hos en ann.
 Han går uti Ert sällskap, han står uti Er krets
 Hans glädje lär dock minskas när domen är tillreds.
 Jag stackars unga flicka, min ära har jag mist
 Gud give att jag finge dö, ty världen skyr mig visst.
 Till mina kära syskon och till min ömma mor
 Och till min sorgsna fader jag säga vill ett ord.
 Vanära har jag gjort Er, döm icke alltför hårt
 Med livet får jag sota för det som jag har gjort
 Jag önskar Eder lycka och bjuder Er farväl
 God hälsa må Er smycka till livets sista kväll
 Farväl nu mina vänner, som jag i hemmet har
 Och alla som mig känner, jag avsked av Er tar.
 Och önskar någon veta vem rimmets haver gjort
 och vad hon mände heta och varifrån hon var?
 Så var det ju en flicka som var blott nitton år
 Maria Magdalena var hennes sköna namn
 Och över det hon dragit fördömelse och skam,
 Likt rosen har jag vuxit upp i glädje och i frid
 Nu sitter jag i fängelset och väntar på min dom
 Om Edefors jag drömmer, om skog och äng och blomst
 Må fosterbygden glömma den brottsling som den fött
 Må jag i jorden gömmas och må min gärning bli
 en varning för Er alla som ha en hjärtevän.
 Så att Ni icke drabbas av ödets hårda slag
 och komma bakom lås och bom på samma sätt som jag.

M. M. G. Cellfånge i Luleå den 22

Här talas ju om sådana straff som hjul och stegel, vilka var förskräckligt grymma metoder. De avskaffades redan 1841, så det är bra länge sedan. Av texten framgår att hon heter Maria Magdalena och kan ha levt i Edefors. Kanske ska signaturen uttydas M. – M. G., alltså Maria Magdalena G...?
 Men hon var tydligen inte dömd ännu...

Har du som läsare hört något om detta? Hör i så fall av dig till redaktionen.